

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobců: **a) F. Š., b) L. Š.**, oba zastoupeni JUDr. Jaroslavou Krybusovou, advokátkou se sídlem Hroznová 13, České Budějovice, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Českých Budějovicích**, se sídlem Lidická 11, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2015, č. j. ZKI CB-O-33/400/2015, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 1. 2017, č. j. 10 A 217/2015 - 40,

takto:

I. Kasační stížnost žalobce a) **se odmítá.**

II. Kasační stížnost žalobkyně b) **se zamítá.**

III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žalobce a).

IV. Žalobkyně b) **nemá** právo na náhradu řízení o své kasační stížnosti.

V. Žalovanému a žalobci a) **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti žalobkyně b) **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Katastrální úřad pro Jihočeský kraj, Katastrální pracoviště Jindřichův Hradec (dále jen „katastrální úřad“) rozhodnutím ze dne 3. 7. 2015, č. j. OR-97/2015-303/5, vyhověl

nesouhlasu žalobců s provedením opravy v údajích katastru nemovitostí v k. ú. P. u J. H. (výrok I.) s tím, že po právní moci rozhodnutí bude v katastrální mapě obnovena hranice mezi pozemky parc. č. X a č. X jako spojnice bodů 171-278, 171-274, 183-2, 183-1 a 171-273.3 (výrok II.), bude obnovena parcela č. X v k. ú. P., zapsaná na LV č. X, jako vlastníci budou evidováni žalobci (výrok III.) a dále, že v katastru nemovitostí v k. ú. P. u J. H. evidována parcela č. X s výměrou 261 m^2 a parcela č. X s výměrou 303 m^2 (výrok IV.). V odůvodnění rozhodnutí katastrální úřad uvedl, že při opravě chyby chybně zrušil západní hranici parcely X a tuto parcelu sloučil do parcely sousední. Parcela X tedy nebyla vytvořena zřejmým omylem, ale chyba v zákresu byla způsobena nesprávným vzájemným zobrazením polohy hranice západní a východní původní parcely st. X vytvořené geometrickým plánem 70-64/94 z roku 1994 (nyní parcela X) jako důsledek nesprávného zobrazení hranic parcely st. X v mapě bývalého pozemkového katastru.

[2] Žalobci podali proti výrokům II. – IV. rozhodnutí katastrálního úřadu odvolání, ve kterém požadovali, aby stav katastrální mapy v digitální podobě odpovídal zákresu dotčených parcel v jejich vlastnictví v katastrální mapě před digitalizací, aby nebyla dotčena jejich vlastnická práva k předmětným pozemkům v době před digitalizací a výměra pozemků 1813 m^2 zůstala nezměněna. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Stav katastrální mapy v dotčeném území po právní moci rozhodnutí žalovaného pro lepší orientaci v dalším textu uvádí soud níže (zdroj: www.cuzk.cz):

[3] Proti rozhodnutí žalovaného brojili žalobci žalobou u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který ji v záhlaví popsaným rozsudkem zamítl. Uvedl, že rozhodnutím o opravě chyby v katastrálním operátu lze opravit hranice mezi parcelami, pokud jejich

evidence před provedením opravy nemá oporu v založených listinách. Pro posouzení věci tak není rozhodné, kdy k chybě došlo, ale to, zda katastrální úřad zjistil, že geometrické určení předmětných nemovitostí je chybné a je třeba jej opravit tak, aby zachycený stav odpovídal zjištěným podkladům. Pokud mají žalobci za to, že v katastru nemovitostí má být u parcely v jejich vlastnictví evidována výměra před provedenou opravou, musí pro takové výměry pozemků předložit listinu, která takovou změnu bude odůvodňovat.

[4] Krajský soud následně popsal vznik a vývoj parcel v dané oblasti. Soud poukázal na skutečnost, že výměra není závazným údajem evidence nemovitostí vedených v katastru nemovitostí. Úsudek o tom, že evidování parcely č. X je chybou, odůvodnil katastrální úřad nalezením protichyby u parcely č. X (chyba u obou parcel představovala stejnou výměru). Tato oprava však neměla oporu v listinách, neboť tu byla dohoda o vzniku práva osobního užívání ze zákona transformovaného na vlastnictví. V případě zrušení parcely č. X a jejího následného obnovení dle § 36 katastrálního zákona se nejedná o zásah do vlastnického práva žalobců. Soud proto uzavřel, že na základě neměřického záznamu č. 183 je stav katastru nemovitostí v souladu s výsledky neměřických činností a zápisy na listu vlastnictví.

[5] Žalobci nejsou vlastníky parcely č. X a stavební parcely č. X, neboť tato skutečnost z předložených listin k zápisu do katastru nemovitostí nevyplývá. Žalobci předložili jako důkaz list vlastnictví č. X vyhotovený před opravou chyby a obnovením katastrálního operátu, na jehož základě katastrální úřad rozhodl o obnovení parcely č. X (tedy žalobcům vyhověl). Žalobcům však nelze vyhovět ohledně úbytku výměr na základě tohoto listu vlastnictví. Sami žalobci připouští, že se lze pouze domnívat, že došlo k posunu stavby na pozemku p. č. X do pozemku st. p. č. X, který byl vydán v restituci původním vlastníkům. Tyto domněnky žalobců jsou dle soudu vyvráceny geometrickým plánem č. 123-20/2005 a geometrickým plánem č. 70-64/94.

[6] K požadavku žalobců na zrušení geometrického plánu č. 70-64/94 soud uvedl, že neevidování či zrušení tohoto plánu by mělo za následek neplatnost dalších nabývacích titulů. Jestliže žalobci geometrický plán považují za nesprávný, je jejich povinností toto tvrzení prokázat; žádný důkaz však nepředložili, proto je povinností katastrálního úřadu na základě tohoto plánu evidovat vlastnické právo.

[7] K namítané podjatosti Ing. R., ředitelky katastrálního úřadu, krajský soud uvedl, že ta geometrické plány č. 70-64/94 a č. 92080-176-80 neschvalovala; u prvně jmenovaného plánu pouze potvrdila soulad očíslování parcel s údaji evidence nemovitostí. O odvolání nerozhodovala Ing. R., ale žalovaný. Nejsou zde tedy dány důvody pro závěr o podjatosti při vydání rozhodnutí v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. Soud poznamenal, že žalobci námitku podjatosti nevznesli bezprostředně poté, kdy uvedené důvody podjatosti zjistili, ale vznesli ji až v řízení o žalobě. Proto o ní nemohl bezodkladně rozhodnout služebně nadřízený vedoucí uvedené osoby.

II. Kasační stížnost

[8] Proti rozsudku krajského soudu brojí žalobci (stěžovatelé) kasační stížností. V ní obsáhle rekapitulují historii pozemku parc. č. X a jeho okolí, včetně zeměměřičských a dalších prací v průběhu minulých třiceti let.

[9] Podle stěžovatelů žalovaný nedostatečně vyhodnotil chybu v údajích v katastru nemovitostí ohledně hranic parcel č. X a X ve vlastnictví města J. H., neboť neexistuje zaměření stavby společenského sálu, restaurace s prodejnou na pozemku č. X. Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že došlo k posunu stavby na pozemku X do pozemku X, který byl následně v restituci vydán původním vlastníkům, kteří jej prodali stěžovatelům. Před koupí pozemku byla stanovena pomyslná hranice ve vzdálenosti od st. p. č. X, která však není identická s terénem, což dokládá náčrt č. 123-20/2005, který je součástí správního spisu. Do digitalizované mapy nebyl zohledněn geometrický plán z roku 1980, kde jsou vyznačeny hranice. Dle stěžovatelů byla platnost geometrického plánu č. 70-64/94 zrušena, neboť v době koupě pozemku nebyla hranice tohoto geometrického plánu vyznačena s tím, že hranice pozemku č. X tvoří kamenný taras mezi vjezdem na rampu a vchodem do kulturního zařízení.

[10] Krajský soud se dle stěžovatelů nedostatečně věnoval argumentaci o existenci parcely č. X, kterou prokazuje záznam podrobného měření (polní náčrt z 10. 6. 1980). Tento polní náčrt je v přímém rozporu s polním náčrtem z roku 1985, kde je jednoznačný posun v parcelním zobrazení – parcely byly posunuty západně. Při zaměření budov občanské vybavenosti (prodejna, hostinec, sál) pro kolaudaci v roce 1983 nebyla zohledněna poloha a existence parcely č. X a skutečná poloha rodinných domů (vystavených v totožném období, tj. v letech 1980 – 1984). V tom stěžovatelé spatřují zásadní problém; vyznačení objektů občanské vybavenosti vedlo ke snaze získat větší prostor před prodejnou a od té doby se vlečou veškeré problémy se zakreslením stávajících parcel. Žalovaný pouze nepřehledně a obsáhle argumentuje se snahou vyřešit odnětí části pozemku stěžovatelům, aniž by se zabýval hlavní příčinou, která spočívá v rozdílu mezi měřením z roku 1980 a 1985 a nesprávným zákresem sálu, který byl posunut do parcely restitučního nároku X. Jediným správným záznamem podrobného měření je geometrický plán z 10. 6. 1980 (číslo polního náčrtu č. 9), který byl pořízen v době, kdy ještě stála hospodářská usedlost. Sál je jasně postaven na území restitučního nároku. Protože nebyl do tohoto území zakreslen, způsobil svou skutečnou polohou chybu v zákresu všech parcel západně položených.

[11] V důsledku chyb byla při digitalizaci vyřazena parcela č. X, jako by vůbec neexistovala. Následně byla stěžovatelům formálně navrácena, avšak do katastru nemovitostí byla zakreslena zmenšená parcela č. X jako ostatní plocha – jde o patvar do zkráceného území parcely č. X. Číslo velké parcely X bylo přiděleno k malé dílně, takže stavba dílny a sklad nesouhlasí se zákresem pro stavební povolení.

[12] Stěžovatelé nikdy geometrický plán č. 73/14/95 obce J. H. neviděli; v době zpracování tohoto plánu musel již zpracovatel o chybě v posunu sálu vědět, jinak by nemohl zapsat parcelu, ke které neexistuje žádný písemný podklad. Kupní smlouva se objevuje až šest let poté, co stěžovatelé koupili parcely č. X a X.

[13] Z důvodu chyby spočívající v nezakreslení posunu sálu pozemek v době, kdy jej stěžovatelé kupovali, ještě nebyl majetkem města J. H.; byl pouze v jeho užívání. Stěžovatelé více než 21 let platili z těchto pozemků daň, aniž by byli upozorněni na jakékoli chyby v zákresu pozemků a v současné době prakticky došlo k listinami nepodloženým opravám hranic a sál je v současné době zakreslen tam, kde skutečně stojí, tj. na parcele č. X.

[14] Stěžovatelé mají za to, že stavby stojí na jejich pozemku. Pozemek, o který prakticky tímto rozhodnutím přicházejí je důležitý pro provoz jejich řádně zkolaudované autodílny; za tím účelem také pozemek zakoupili. Podle stěžovatelů byl katastrální úřad povinen opravit pouze takové chyby v katastru, které jsou výsledkem zřejmého omylu. To se v daném případě nestalo, neboť katastrální úřad měnil výměry pozemků bez toho, že by měl reálný podklad v listinách, které měl k dispozici.

[15] Stěžovatelé jsou přesvědčeni, že katastrální úřad nepostupoval nezávisle, neboť Ing. R. jako jeho ředitelka schvalovala geometrické plány a současně rozhodovala o odvolání v dané věci.

[16] Stěžovatelé navrhují, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[17] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a rozhodnutí katastrálního úřadu. Stěžovatelé v kasační stížnosti uvádějí celou řadu nepravdivých tvrzení a odvolávají se na doklady, ze kterých však vyplývají jiné skutečnosti.

[18] Veškeré výsledky zeměměřičských činností byly přepočítány do systému Jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK), přičemž tento přepočet vykazoval odchylky v řádech centimetrů. Tím je doloženo, že výsledky zeměměřičských činností jsou v naprostém souladu. Takto mohly být přesně zobrazeny stávající hranice parcel na obvodu vlastnictví stěžovatelů. Hranice parcel uvnitř vlastnictví byly převzaty z mapy pozemkového katastru, neboť ta nesla nejpřesnější údaje o jejich platném geometrickém určení. Požadavky žalobců směřují ke zrušení některých listin a souvisejících výsledků zeměměřičských činností, ale o takových skutečnostech může jednat a rozhodovat pouze soud v občanském soudním řízení. V řízení o opravě chyb v katastrálním operátu lze pouze uvést evidované údaje do souladu se skutečným obsahem listin. Správní orgány v tomto řízení nemohou právo nalézat. V tomto případě byly pouze nově zobrazeny stávající předměty evidence, a to dle podkladů pro jejich evidenci.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

III.a Formální náležitosti kasační stížnosti

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posuzoval formální náležitosti kasační stížnosti. Podle § 106 odst. 2 s. ř. s. musí být kasační stížnost podána do dvou týdnů po doručení rozhodnutí. Z doručenky založené ve spisu krajského soudu je zjevné, že žalobci a) byl

napadený rozsudek doručen dne 10. 2. 2017, lhůta pro podání kasační stížnosti mu uplynula dne 24. 2. 2017. Kasační stížnost, kterou žalobce a) podal u krajského soudu dne 2. 3. 2017, je tedy opožděná, a proto ji Nejvyšší správní soud výrokem I. tohoto rozsudku odmítl [§ 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s.].

[20] Žalobkyni b) (stěžovatelce) byl napadený rozsudek doručen dne 17. 2. 2017, kasační stížnost podaná dne 2. 3. 2017 je tedy včasná. Stěžovatelčina kasační stížnost splňuje též další formální náležitosti, soud proto mohl přistoupit k jejímu věcnému projednání. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[21] Nejvyšší správní soud předně podotýká, že důvody kasační stížnosti musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu, neboť podstatou řízení o kasační stížnosti je přezkum soudního rozhodnutí (§ 102 s. ř. s.). Převážná část kasační stížnosti stěžovatelky představuje subjektivní historickou analýzu vývoje pozemku X neobsahující konkrétní kasační námitky, které by reagovaly na vypořádání žaloby krajským soudem, případně stěžovatelka opakuje námitky žalobní, aniž by polemizovala s právními názory vyslovenými v napadeném rozsudku. Řízení o kasační stížnosti není pokračováním řízení o žalobě, ale je samostatným řízením o mimořádném opravném prostředku za procesní situace, kdy řízení před krajským soudem již bylo pravomocně skončeno. Nejvyšší správní soud přezkoumává především rozhodnutí a postup krajského soudu, stěžovatel je proto povinen uvést konkrétní argumentaci zpochybňující závěry vyslovené v napadeném rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 8 Afs 25/2012 – 351, odst. 140, nebo ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 34/2012 – 64, odst. 21). V soudním řízení správním vymezuje hranice soudního přezkumu žalobce, resp. stěžovatel. Soud není povinen ani oprávněn nahrazovat jeho projev vůle, domýšlet za něj argumenty a vyhledávat na jeho místě možné vady napadeného správního či soudního rozhodnutí (srov. nález Ústavního soudu ze dne 11. 1. 2007, sp. zn. II. ÚS 493/05), není-li k jejich přezkumu vázán z úřední povinnosti (viz např. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 – 78, č. 2162/2011 Sb. NSS). S ohledem na shora nastíněná východiska Nejvyšší správní soud z kasační stížnosti vyčlenil ty námitky, které jsou způsobilé věcného projednání, a v míře obecnosti, v jaké byly uplatněny, je vypořádal.

[22] Řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou (§ 109 odst. 4, věta před středníkem, s. ř. s.), a proto kvalita a preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti v podstatě předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2011 č. j. 1 As 67/2011 – 108, a ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 – 54). *Ex officio* posuzuje kasační soud pouze to, zda nebylo řízení před krajským soudem zmatečné, zda nebylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, není-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, anebo zda rozhodnutí správního orgánu není nicotné (§ 109 odst. 4, věta za středníkem, s. ř. s.).

[23] Kasační stížnost není důvodná.

III.b Východiska pro posouzení věci

[24] Podle § 36 odst. 1 písm. a) zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon) *na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru.*

[25] Podle § 36 odst. 3 téhož zákona *oznámení o provedené opravě nebo o tom, že opravu na návrh neprovedl, protože se nejedná o chybu, doručí katastrální úřad vlastníkovi a jinému oprávněnému. Současně je poučí o možnosti postupu podle odstavce 4.*

[26] Dle odstavce 4 *sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci.*

[27] Oprava chyb v katastrálním operátu je faktický správní úkon, kterému nepředchází zákonem formalizovaný postup. Správní řízení zahájí katastrální úřad teprve poté, co mu byl doručen nesouhlas oprávněné osoby s provedením či neprovedením opravy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 As 11/2010 - 259). Řízení o opravě chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin. Opravou má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji.

[28] Oprava chyby nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. Provedením opravy zápisu se tak skutečný právní vztah k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 – 134). Výčet chyb katastru, které lze opravit postupem dle § 36 katastrálního zákona, je taxativní a neumožňuje dané ustanovení aplikovat na jiné deficity, které nejsou v zákoně uvedeny. Pokud by katastrální úřad provedl tímto způsobem i jiné korekce údajů katastru, vybočil by z ústavní maximy čl. 2 Listiny základních práv a svobod, dle které lze veřejnou moc uplatňovat jen v případech, mezích a způsoby, které stanoví zákon (srov. zejména rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 9 As 78/2007 - 118, a ze dne 27. 11. 2012, č. j. 2 As 144/2011 - 47).

[29] Při opravě chybného údaje v katastru nemůže katastrální úřad vybočit ze své evidenční role a při rozhodování o opravě chybného údaje fakticky nalézat právo, tedy i posuzovat, za jakých podmínek práva vznikají, zanikají, mění se jejich obsah, přecházejí na jiné osoby apod. To přísluší pouze soudům v občanskoprávním řízení (například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva dle § 80 občanského soudního řádu). V řízení o opravě chyb nelze napravit jakýkoliv nesoulad mezi evidovanými údaji a skutečností (srov. rozsudek ze dne 25. 8. 2016, č. j. 9 As 86/2016 – 40).

III.c Skutkové okolnosti plynoucí ze spisu

[30] Nejvyšší správní soud zjistil z předloženého správního spisu následující podstatné skutečnosti:

[31] V letech 2013 až 2014 proběhla v katastrálním území P. u J. H. obnova katastrálního operátu přepracováním stávající analogové katastrální mapy vyhotovené v měřítku 1:2880 do formy grafického počítačového souboru, tj. do digitální formy. Při tom byly současně do katastru nemovitosti doplněny parcely vedené ve zjednodušené evidenci, jejichž hranice byly do té doby zobrazeny v mapách bývalého pozemkového katastru. Výsledkem obnovy byla katastrální mapa digitalizovaná (dále též „KMD“), jejíž platnost byla vyhlášena dne 13. 5. 2015.

[32] Katastrální úřad při vedení katastru v souvislosti s přípravou výše uvedené obnovy katastrálního operátu zjistil, že na listu vlastnictví č. X je vedena neexistující parcela č. X. Dle katastrálního úřadu tato parcela byla zřejmým omylem vytvořena při měřičských pracích v roce 1980. Podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona proto opravil zápis v katastru nemovitostí tak, že neexistující parcela č. X nebude nadále evidována (neměřickým záznamem č. 176 byla tato parcela zrušena a sloučena s parcelou č. X). Oznámením ze dne 16. 3. 2015, č. j. OR – 97/2015-303/1, tuto skutečnost oznámil vlastníkům uvedené parcely (tj. stěžovatelům). Současně jim oznámil, že provedením opravy nebyla žádným způsobem dotčena vlastnická práva k uvedenému pozemku a rozsah vlastnictví zůstal nezměněn.

[33] Dne 10. 4. 2015 sdělili stěžovatelé katastrálnímu úřadu svůj nesouhlas s provedenou opravou. Namítali zejména, že po realizaci opravy chyby je celková navrhovaná výměra jejich pozemků o 388 m^2 menší, což odpovídá přesné výměře parcely č. X, která byla dle stěžovatelů bez náhrady „vymazána z povrchu zemského“. Existenci parcely č. X dokládají mnohé listinné důkazy a byla uvedena v aktuální katastrální mapě v době před realizací opravy chyby. K faktické existenci této parcely se váží i vydaná oznámení o zahájení řízení a kolaudační rozhodnutí na stavby na pozemcích č. X a X. Parcela č. X hraničí na východní straně s parcelou č. X, na které je zčásti postaven sál bývalého kulturního domu, který podstatnou zastavěnou částí zasahuje do pozemku č. X ve vlastnictví stěžovatelů. Oprava chyby v katastrálním operátu je tak dle stěžovatelů projevem snahy vlastníka kulturního domu získat pozemek pod sálem do svého vlastnictví. Posunutí stávající hranice pozemků tak, aby zastavěná část kulturního domu již nestála na pozemku č. X, se dle stěžovatelů děje právě prostřednictvím „vymazání“ parcely č. X o výměře 388 m^2.

[34] Katastrální úřad následně zahájil řízení ve věci opravy chyby v katastrálním operátu a vydal rozhodnutí popsané v bodu [1] tohoto rozsudku. V odůvodnění rozhodnutí se zabýval vznikem a vývojem všech parcel v dané oblasti. Původní parcela č. X vznikla měřickým náčrtem z roku 1921 a byla do mapy zakreslena v době vedení bývalého pozemkového katastru (a následně převzata do mapy evidence nemovitostí). Její východní hranice byla tehdy tvořena hranicí budovy na parcele st. X a západní hranice odpovídala dnešní hranici mezi parcelami X a X na straně jedné a X na straně druhé. V roce 1980 byly měřickým náčrtem č. 9 z parcely X odděleny parcely X až X. Parcela X byla zaměřena v celém obvodu, její východní hranici tvořila hranice budovy na parcele st. X a její západní hranici tvořila spojnice mezi označenými trubkami, které byly v terénu osazeny při měřických pracích. Následně byla odstraněna budova na parcele st. X a na jejím místě postavena budova prodejny, pohostinství a sálu (zaměřena v měřickém náčrtu č. 24 v roce 1983), označená parc. č. st. X, zbývající část parcely st. X byla do tehdejší evidence nemovitostí zavedena jako zbořeniště (parc. č. st. X).

[35] Stěžovatelé získali parcelu X do svého vlastnictví na základě dohody o zřízení práva osobního užívání ze dne 11. 9. 1985 a parcelu X na základě kupní smlouvy ze dne 7. 9. 1995. V roce 1994 byla na žádost pozemkového úřadu pro restituční řízení z parcel st. X oddělena parcela st. X v geometrickém plánu č. 70-64/94. Hranice mezi parcelami st. X a st. X byla v terénu označena na severní straně železnou trubkou a na jižní straně hřebem v asfaltu. Geometrickým plánem byla tato hranice jednoznačně určena jak v terénu, tak měřenými údaji. Parcela st. X byla vydána oprávněným vlastníkům, kteří ji následně prodali stěžovatelům. V roce 1995 došlo měřickým náčrtem č. 73 k rozdělení parcely st. X na parcely st. X a 16/4, přičemž parc. č. st. 16/4 byla označena parcela, na níž stojí budova kulturního sálu. V roce 2008 došlo ke změně označení pozemku parc. č. st. X na parc. č. X.

[36] K rozdílu výměry parcely X katastrální úřad uvedl, že ke změně výměry této parcely došlo již v roce 2008 (provedením geometrického plánu č. 123-20/2005 do katastru nemovitostí). Výměra parcely X byla změněna z 210 m^2 na 564 m2, výměra parcel st. X z 550 m^2 na 64 m^2 a vznikla nová parcela st. X o výměře 132 m^2. Parcelním číslem st. X a X byly označeny parcely, na nichž se nachází (dle kolaudačního rozhodnutí z roku 2005) budovy dílny a skladu. Zbývající část parcely st. X byla sloučena do parcely X.

[37] Katastrální úřad dále zjistil, že v katastrální mapě je značně deformovaný zákres parcel ve výseku mezi cestami označenými parc. č. X a X (tedy i parcely ve vlastnictví stěžovatelů), který vznikl již při tvorbě mapy kolem roku 1828 a byl převzat v roce 1906 do mapy bývalého pozemkového katastru a následně do dalších evidencí. Deformace spočívala v tom, že stavební parcely zobrazené v této části mapy byly v zobrazení posunuty od středu obce, tj. směrem na západ, přibližně o 10 m. Deformovaný zákres parcel by zjištěn při měřických pracích (např. u parcel st. X a st. X, které leží na sever od parcel dotčených v řízení o opravě chyby).

[38] Ačkoli v místě parcel dotčených opravou probíhaly měřické práce od roku 1980, na deformovaný zákres se nepřišlo, a to kvůli tomu, že měření byla prováděna v různých místních souřadnicových soustavách, a dále proto, že měření byla připojována na lomové body hranic postižených stejnou deformací. Chyba vyšla najevo až při přípravě obnovy katastrálního operátu, kdy byly měřické náčrty a geometrické plány přepočteny do jednotného souřadnicového systému, a to systému jednotné trigonometrické sítě katastrální (S-JTSK).

[39] V daném prostoru byla po důkladném prošetření zjištěna chyba v zákresu původních parcel st. X a X spočívající v posunutí hranice směrem západním přibližně o 10 m. Současně s tím byl oproti stavu v terénu posunut i zákres celé původní parcely X. Důsledkem toho bylo i chybné určení výměry parcely st. X (větší výměra než odpovídá skutečné výměře pozemku), která byla dovozena z deformovaného zákresu v mapě v měřítku 1:2880. Naproti tomu byla z tohoto chybného zákresu odvozena menší výměra parcely označené v obnoveném operátu X.

[40] Katastrální úřad dále porovnával zobrazení hranice obnovené parcely X s rastrem katastrální mapy. Ztotožněním rastru v bodech shodných v terénu a v mapě (transformací rastru na identické body) dospěl k závěru, že obnovovaná hranice odpovídá

transformovanému rastru. Porovnáním ortofota z roku 1953, na kterém jsou patrné hranice budovy na st. X, s tehdy platnou katastrální mapou lze zřetelně vidět chybný zákres hranice budovy na parcele st. X. Zákres západní hranice této parcely v mapě je oproti skutečnosti posunutý směrem na západ a s ní i celá původní parcela č. X. Zákres parcely st. X je tak oproti skutečnosti zvětšen o tento posun západní hranice.

[41] S ohledem na uvedené katastrální úřad dospěl k závěru, že chybně zrušil západní hranici parcely X a tuto parcelu sloučil do parcely sousední. Parcela X tedy nebyla vytvořena zřejmým omylem, ale chyba v zákresu byla způsobena nesprávným vzájemným zobrazením polohy hranice západní a východní původní parcely st. X vytvořené geometrickým plánem 70-64/94 z roku 1994 (nyní parcela X) jako důsledek nesprávného zobrazení hranic parcely st. X v mapě bývalého pozemkového katastru.

[42] Žalovaný pak v záhlaví popsaným rozhodnutím rozhodnutí katastrálního úřadu potvrdil a zamítl odvolání.

[43] Stěžovatelka zakládá svou argumentaci po dobu řízení před správními orgány i před soudy na tvrzení, že „došlo k posunu stavby na pozemku X do pozemku X“, který byl následně v restituci vydán původním vlastníkům, kteří jej prodali stěžovatelům. Z výše uvedeného přehledu skutkových okolností (srov. zejména body [34] až [35] rozsudku) je zjevné, že tato argumentace nemá oporu v obsahu listin založených ve spisu. Hospodářská budova na tehdejší parcele st. X byla v osmdesátých letech minulého století odstraněna a na jejím místě postavena budova prodejny, pohostinství a sálu (zaměřena v měřickém náčrtu č. 24 v roce 1983), označená parc. č. st. X, zbývající část parcely st. X byla do tehdejší evidence nemovitostí zavedena jako zbořeniště (parc. č. st. X). Až následně, v roce 1994 byla na žádost pozemkového úřadu pro restituční řízení z parcel st. X oddělena parcela st. X (v geometrickém plánu č. 70-64/94). Hranice mezi parcelami st. X a st. X byla v terénu označena na severní straně železnou trubkou a na jižní straně hřebem v asfaltu. Geometrickým plánem (č. 70-64/94) byla tato hranice jednoznačně určena jak v terénu, tak měřenými údaji. Z tohoto geometrického plánu jednoznačně vyplývá, že se stavba společenského sálu nachází až za hranicí pozemku st. X. K posunu stavby do pozemku st. X tak nemohlo dojít.

[44] Podle stěžovatelky byla před koupí pozemku parc. č. X stanovena pomyslná hranice ve vzdálenosti od st. č. X, která však není identická s terénem. Toto tvrzení dle stěžovatelky dokládá náčrt č. 123-20/2005. K této námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že z uvedeného náčrtu stěžovatelčino tvrzení nelze dovodit. Z geometrického plánu č. 123-20/2005 pro vyznačení budovy v katastru a rozdělení pozemku ze dne 20. 6. 2005 (jiný dokument či náčrt tohoto čísla se ve správním spisu nevyskytuje) plyne, že hranice mezi pozemky č. X a X probíhá mezi stavbou autodílny ve vlastnictví stěžovatelů a budovou společenského sálu. Uvedený geometrický plán žádným způsobem nezachycuje stěžovatelkou tvrzenou „pomyslnou hranici“ a hranici tvořenou terénem.

[45] Co se týče námitky, že platnost geometrického plánu č. 70-64/94 byla zrušena, jde o námitku nepřípustnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť nebyla uplatněna v žalobě (v ní žalobkyně zrušení tohoto geometrického plánu požadovala). Na okraj lze toliko zmínit, že ze správního spisu vyplývá, že zmíněný geometrický plán je platný. Ze stejného

důvodu jsou nepřípustné kasační námitky (či spíše obecná tvrzení) rekapitulované v bodech [11] až [13] rozsudku.

[46] Nedůvodná je námitka, že se krajský soud nedostatečně věnoval argumentaci o existenci parcely č. X, kterou prokazuje záznam podrobného měření (polní náčrt z 10. 6. 1980, č. polního náčrtu). Nejvyšší správní soud ze soudního spisu ověřil, že stěžovatelé v žalobě ve vztahu k tomuto záznamu podrobného měření obecně namítali, že nebyl dostatečně zohledněn v digitalizované katastrální mapě. Na takto obecně formulovanou námitku krajský soud dostatečně reagoval na s. 10 rozsudku, kde uvedl, že z postupu žalovaného i katastrálního úřadu vyplývá, že na základě předložené dokumentace došlo k přepočtu do systému JTSK a tento výsledek byl prověřen. Stěžovatelka následně v kasační stížnosti obsáhle popisuje, v čem je polní náčrt a geometrický plán z roku 1980 v rozporu s polním náčrtem z roku 1985. Tato argumentace se však v žalobě neobjevuje vůbec, proto jde opět o námitku nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[47] Stěžovatelka dále namítá, že žalovaný nepřehledně a obsáhle argumentuje se snahou vyřešit odnětí části pozemku, aniž by se zabýval hlavní příčinou, která spočívá v rozdílu mezi měřením z roku 1980 a 1985 a nesprávným zákresem sálu, který byl posunut do parcely restitučního nároku st. X. Ani tato námitka není důvodná. Jak žalovaný, tak katastrální úřad se ve svých rozhodnutích obsáhle věnovaly důvodům, které vedly k tomu, že došlo k nesouladu katastrálního operátu s obsahem listin (srov. s. 3 – 4 a s. 6 rozhodnutí žalovaného a s. 3 – 4 rozhodnutí katastrálního úřadu). Jak vyplývá z obsahu správního spisu, hlavní příčinou chyb v zákresu byly deformace, které vznikly již při tvorbě mapy v 19. století a byly převzaty do mapy pozemkového katastru. Ačkoli v daném místě probíhaly zeměměřičské práce od r. 1980, na deformovaný zákres se nepřišlo. Chyba vyšla najevo až při obnově katastrálního operátu. Příčinou uvedeného stavu tedy nebyly rozdíly mezi měřeními z roku 1980 a 1985, ale deformace z doby dřívější. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poznamenává v souladu s krajským soudem, že pro posouzení věci není rozhodné, kdy k chybě došlo, ale to, zda katastrální úřad zjistil, že geometrické určení předmětných nemovitostí je chybné a je třeba jej opravit tak, aby zachycený stav odpovídal zjištěným podkladům (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 3. 2006, č. j. 6 Ca 271/2004 – 81, č. 1558/2008 Sb. NSS).

[48] Jak již soud zmínil výše, role katastrálního úřadu při opravě chyby v katastru je toliko evidenční. Institut opravy chyb v katastrálním operátu slouží k uvedení údajů katastru do souladu s listinami založenými ve sbírce listin; není prostředkem k rozhodování o správnosti zápisu věcného práva k nemovitostem a opravou chyb v katastrálním operátu se tak nemění právní vztahy k nemovitostem. Rozhodnutí z takového řízení vzešlé tak nemá hmotněprávní, nýbrž jen evidenční účinky, a nezasahuje se jím do soukromoprávních vztahů, kupř. tedy vlastnického práva (srov. usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 2. 9. 2004, č. j. Konf 62/2003 - 15, č. 403/2004 Sb. NSS). Stěžovatelka namítá, že parcela č. X a část parcely č. X je ve vlastnictví stěžovatelů a opravou chyby o tyto pozemky přišli. Tato stěžovatelkou tvrzená skutečnost však nevyplývá z žádných listin, které katastrální úřad eviduje, a ani stěžovatelka své vlastnické právo k těmto pozemkům ničím nedoložila. Pokud je přesto přesvědčena o spornosti vlastnického práva k dotčeným pozemkům, může se rozhodnutí o této otázce domáhat

pouze prostřednictvím civilních soudů, nikoli opravou chyby v katastru. Nejvyšší správní soud nad rámec k této námitce poznamenává, že provedením opravy chyby v katastru došlo ke změně zakreslení parcel v katastru v rámci vlastnictví stěžovatelů, přičemž k žádnému posunu vlastnické hranice na východní straně parcely č. X (směrem západním) nedošlo. Podklady obsažené ve správním spisu tedy v žádném případě nemohou podporovat stěžovatelčin závěr, že došlo k posunu hranic pozemků ve vlastnictví města J. H. na stěžovatelčin úkor.

[49] Stěžovatelka dále spatřuje zkrácení ve svém vlastnickém právu postupem katastrálního úřadu v tom, že parcely č. X a X byly po opravě chyby do katastru vyznačeny s jinou výměrou, která je v součtu o 388 m^2 menší, než byl stav před opravou.

[50] Podle § 2 písm. g) katastrálního zákona se výměrou parcely rozumí *vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry; výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna, přičemž jejím zpřesněním nejsou dotčena práva k pozemku*. Dle § 51 katastrálního zákona jsou *údaje katastru, a to parcelní číslo, geometrické určení nemovitosti, název a geometrické určení katastrálního území, závazné pro právní jednání týkající se nemovitostí vedených v katastru*. Z uvedeného vyplývá, že výměra parcely není závazným údajem katastru nemovitostí, a to na rozdíl od jejího geometrického určení, proto ji lze změnit i bez vůle vlastníka nemovitosti, nejen tedy při změně hranic pozemku. Změnu výměry parcely upravuje § 37 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), podle kterého ke změně výměry parcely dochází mj. též při opravě chyb zobrazení hranice parcely v katastrální mapě a chyb výpočtů výměr parcel [§ 37 odst. 1 písm. d) katastrální vyhlášky]. Katastrální úřad tedy nepochybil, pokud údaje v katastru uvedl do souladu s geometrickými plány, neboť právě geometrické určení je na rozdíl od výměry parcely pro evidenční účely podstatné. Není-li katastr v souladu s geometrickými plány, je potřeba, aby katastrální úřad tuto chybu opravil, a to bez ohledu na to, že opravou může dojít ke změně ve výměře parcel. Tato změna ve výměře parcel pak nemá vliv na skutečný rozsah vlastnictví, neboť jeho rozsah je dán geometrickými plány, nikoli (nesprávnou) výměrou parcel.

[51] Stěžovatelka v kasační stížnosti dále namítá, že přišla o pozemek, který je existenčně důležitý pro provoz autodílny. Jak již soud několikrát zmínil, opravou chyby nedošlo ke změně ve vlastnictví stěžovatelů. Nadto soudu není zřejmé, z čeho stěžovatelka dovozuje, že přišla o pozemek, jehož součástí je stavba autodílny. Jde totiž o pozemky parc. č. X a X, které nebyly opravou chyby v katastru nijak dotčeny.

[52] Stěžovatelka namítá, že katastrální úřad měl opravit pouze takovou chybu, která byla důsledkem zřejmého omylu. Zde je nutno uvést, že z odůvodnění rozhodnutí katastrálního úřadu vyplývá, že v první fázi neměřickým záznamem č. 176 na základě § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona (tedy z důvodu zřejmého omylu) skutečně sloučil parcely č. X a X tak, že posledně jmenovaná parcela zanikla. Na základě nesouhlasu stěžovatelů následně katastrální úřad parcelu č. X obnovil (v jiné výměře); v rozhodnutí uvedl, že se nejednalo o zřejmý omyl při vedení katastru, ale o důvod, na který katastrální zákon pamatuje v § 36 odst. 1 písm. b), tedy nepřesnost při zobrazení předmětu měření

v katastrální mapě. U tohoto důvodu pro opravu chyby zákon existenci zřejmého omylu nepožaduje; tato kasační námitka proto nemůže být důvodná.

[53] Stěžovatelka v závěru kasační stížnosti opětovně namítá podjatost ředitelky katastrálního úřadu, Ing. R. Ta dle ní nemohla postupovat nezávisle, neboť jako ředitelka katastrálního úřadu schvalovala geometrické plány a současně rozhodovala o odvolání v dané věci.

[54] I ve vztahu k této námitce se kasační soud ztotožňuje se soudem krajským. V prvé řadě je nutno upřesnit, že Ing. R. neschvalovala geometrické plány; u geometrického plánu č. 70-64/94 pouze potvrdila soulad očíslování parcel s údaji evidence nemovitostí. Tato skutečnost nemůže dle soudu vést k jakýmkoli pochybnostem o její nepodjatosti v případě vydání rozhodnutí o opravě chyby v katastrálním operátu. Stěžovatelka nijak nekonkretizovala, z čeho v této souvislosti dovozuje zájem Ing. R. na výsledku řízení či poměr k věci. K námitce, že Ing. R. rozhodovala o odvolání v dané věci, lze uvést jen to, že o odvolání rozhodoval žalovaný, nikoli ředitelka katastrálního úřadu, tedy prvostupňového správního orgánu.

[55] Nadto dle § 14 odst. 2 správního řádu může účastník řízení namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. Stěžovatelka se o skutečnosti, že prvostupňové rozhodnutí bylo podepsáno Ing. R., dozvěděla nejpozději při doručení tohoto rozhodnutí, tj. 14. 7. 2015. Uvedenou námitku však uplatnila až v řízení o žalobě před krajským soudem. I z toho důvodu nemůže být námitka podjatosti úspěšná.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[56] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost stěžovatelky nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Kasační stížnost žalobce a) pro její opožděnost odmítl [§ 46 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 120 s. ř. s.].

[57] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti stěžovatelky Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci a) v řízení o kasační stížnosti stěžovatelky žádné náklady nevznikly, proto mu jejich náhradu nepřiznal, a to stejně jako žalovanému, kterému nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[58] Při rozhodování o nákladech řízení o kasační stížnosti žalobce a) vycházel soud § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. srpna 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu